

ring Sp. 417 ff, hvorefter det skal følge af § 48 i Grundloven, at de kirkelige Indtægter absolut maa komme ind paa Finantsloven, saa er det meget mærkeligt, at samtidig med, at man vedtog Paragrafen i den Form, hvori den foreligger med Hensyn til Statens Finantslov, var den hele Forsamling — og det blev udtalt gennem Oberst Tschernings Mund — enig om, at det omtalte Spørgsmaal om de kirkelige Indtægters eiendommelige Natur stod aabent. Det er dog aldeles klart, at man ikke samtidig med, at man paa den Tid ved en bestemt senere Paragraf har indrømmet, at Spørgsmaalet forblev staaende aabent, har kunnet ville afgjøre det samme Spørgsmaal ved den nævnte tidligere Paragraf. Et andet specielt Punkt, om hvilket jeg ogsaa har udtalt mig meget bestemt i Betænkningen, men som jeg dog hørte, at det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) ikke rigtig kunde fatte, er det, at hvis Kirken har Eiendomsret — hvorom jeg ikke her udtaler mig — staaer Kirken lige heldig stillet, enten Statskassen i dette Diebliff inddrager Indtægterne eller ikke; ja, hvis Statskassen har gjort det med Urette, vil jeg sige, at Kirken staaer heldigere, thi da kan det efter en Inddragelse lettere opgjøres. Jeg skal ikke nærmere her minde om et Spørgsmaal, som tidt har sydselsat dette Thing, om Indtægter, som have tilhørt en mindre, fjern Afdeling af Landets Borgere, jeg skal ikke minde om al den Strid, som dette Spørgsmaal med en Del fjerne Medborgere har fremkaldt, og som jeg ikke tror vilde være ført paa den bestemte Maade, naar den ikke havde knyttet sig til gamle uafgjorte Retsspørgsmaal. Jeg tror ikke, at Vedkommende i dette Tilfælde havde Ret, men derfor kunde det godt være, at Kirkens Krav kunde blive saameget stærkere, naar det tilfids kunde godtgjøres, at Kirkens Indtægter ved en nærmere Undersøgelse ere Kirkens Eiendom i den Grad, som det er paastaet af Nogle. Thi det er Noget, som ikke kan afgjøres saa hurtigt, som det ærede Medlem vilde have det afgjort, at Tienden er paalagt af Kongerne. Den sjællandske Tiende er saaledes vedtaget ved et Maalstævne af den christne Almue med den sjællandske Biskop i 1171

uden Kongen. Jeg kan høre, at det ærede Medlem ikke er meget kendt med, hvorledes Tienden blev indført her i Landet; thi da den skulde indføres af Kongen, som han tror, at den ene er indført af, slog man ham ihjel, og da den senere blev indført i flere Dele af Landet f. Ex. Skaane, raadede Biskoppen Kongen, at han skulde holde sig ude derfra, da han maatte erindre, hvorledes det var gaaet en tidligere Konge. Jeg skal dernæst tillade mig nogle Bemærkninger om et tredje Punkt. I mine Dine vil man i det Diebliff, man bestemt udtaler, at de Udgifter, man anvender til Kirken og til Staten, ere affurat de samme, komme til, som det ærede Medlem for Nalborg Amts 2den Valgkreds (Klein) viste, at staa overfor betydelige Krav fra Friemienigheder og fra andre Trosskændere, som man ikke saa meget let skal kunne afvise. Jeg skal blot minde om Loven af 29de Marts 1814, som tillægger Sodepræsten i Kjøbenhavn fuldstændig Lønning som en Statsembedsmand, og ligeledes et Reskript af 27de September 1826, som giver den reformerte Præst fuldstændig Andel i de Kjøbenhavnske Præstepenge. Der er en hel Del saadanne Bestemmelser, som man skal se vilde berede langt flere Vanstueligheder, end man tror, naar man skal til at ordne Forholdene i Hovedstaden, hvor de anerkjendte Trossamfund allerede gennem Aarhundreder ved kongelige Regjeringslove have vundet en ganske bestemt økonomisk Skikkelse ligesom Folketirken for deres Bestaaen. Man vil overhovedet, som tidligere af mig fremhævet, naar man følger det ærede Flertal, komme i megen Forlegenhed med Hovedstaden og Kjøbstæderne ogsaa i andre Henseender. Det kan med Grund indvendes, som jeg har hørt sige udenfor denne Sal, at det synes at være det ærede Flertals Princip, at de Penge, som vare anvendte til de kirkelige Fornødenheder, maatte betragtes som en Statsag, naar det var Indtægter — som paa Landet — men maatte betragtes som en Kommunesag, naar det var Udgifter — som i Kjøbenhavn og Kjøbstæderne. Dette er vel en noget grel Udtalelse om det ærede Flertals Udtalelser; men der ligger Noget derti, at man virkelig ikke som